

Art i estètica digital

Jordi Alberich Pascual
Ruth Pagès Parra

PID_00184649

Material docent de la UOC

Jordi Alberich Pascual

Nascut a Reus el 1969. Doctor en Belles Arts (Disseny i Imatge) per la Universitat de Barcelona (UB) i llicenciat en Filosofia i Ciències de l'Educació per la mateixa UB. Crític d'art i professor d'art i disseny, col·laborador habitual de diferents publicacions i autor dels llibres *Fotografía y fin de siglo. Arte, discurso y fotografía en el tránsito de la postmodernidad* (1999), *El canto de las sirenas. Ecos postmodernos en la fotografía contemporánea española* (2000) i *Arte y Ciudad* (2001). Guanyador del primer premi Nadal Batle i Nicolau (1998) i del premi Espais a la Crítica d'Art (1999). Actualment col·labora com a assessor, autor i consultor en el Graduat Multimèdia a Distància (GMMD) de la Universitat Oberta de Catalunya.

Ruth Pagès Parra

Llicenciada en Història de l'Art, també ha cursat estudis de postgrau relacionats amb la teoria de l'art i la gestió cultural internacional. Actualment treballa en la finalització de la seva tesi doctoral sobre els mecanismes d'autorització, reconeixement i legitimació de les pràctiques artístiques digitals dins de la institució d'art actual, i també la seva ubicació dins d'un context més ampli dels nous mitjans i la indústria cultural. També col·labora com a consultora a la UOC per a les assignatures Art i estètica digital i Creació de continguts per a nous mitjans audiovisuals.

La revisió d'aquest material docent ha estat coordinada per les professores: Gemma San Cornelio Esquerdo, Amalia Susana Creus (2012)

Segona edició: febrer 2012

© Jordi Alberich Pascual, Ruth Pagès Parra

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició: FUOC

Av. Tibidabo, 45-47, 08035 Barcelona

Realització editorial: Eureka Media, S. L.

Dipòsit legal: B-1.019-2012

Els textos i imatges publicats en aquesta obra estan subjectes –llevat que s'indiqui el contrari– a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada (BY-NC-ND) v.3.0 Espanya de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que en citeu l'autor i la font (FUOC. Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya), no en feu un ús comercial i no en feu obra derivada. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Introducció

L'emergència i el desenvolupament de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació (NTIC), així com la proliferació de nous mitjans i xarxes telemàtiques, en concret Internet, està comportant el sorgiment de noves formes d'experiència, expressió i comunicació artística específicament digitals.

La present assignatura d'**Art i estètica digital** recerca precisament l'estudi analític i la reflexió estètica al voltant dels nous usos, llenguatges i formes artístiques que Internet i el conjunt de les NTIC possibiliten de forma creixent en el conjunt de la cultura audiovisual contemporània.

S'hi plantegen els problemes i elements a considerar en una Estètica adaptada a les noves tecnologies multimèdia, tot reflexionant sobre els nous territoris expressius de la cibercultura, el grafisme, l'art, la virtualització i la immaterialitat de les produccions digitals, així com sobre la seva potencial forma i estructura obertes.

Així mateix, **Art i estètica digital** recercarà igualment promoure la producció de solucions estètiques innovadores i originals, capacitar l'anàlisi rigorosa i la reflexió crítica sobre les noves teories i produccions tecnoculturals i les seves implicacions estètiques, així com conèixer i estimular l'interès vers autors i iniciatives especialment significatives de l'art digital i del grafisme multimèdia més recents.

El desenvolupament de l'assignatura ofereix en primer lloc una **Introducció a l'art i al pensament estètic**, que desenvolupa alguns dels principals temes de la tradició estètica, com la qüestió de la percepció i l'experiència estètica, el tractament de la creativitat, el desenvolupament de les nocions de mimesi, realisme i representació, així com les implicacions de la introducció de la tecnologia i la reproductibilitat tècnica de la imatge en el discurs artístic i estètic modern.

A continuació, l'assignatura ofereix el tractament de les implicacions estètiques relacionades amb l'emergència del ciberespai a **Art, estètica i comunicació en l'era de la informació**. De forma especial, s'hi estudien les relacions entre art i *mass media*, les condicions de producció cultural pròpies dels nous entorns digitals de creació, així com les noves formes hipertextuals i interactives, tan característiques de la manera de la creativitat electrònica.

El següent mòdul didàctic, **Postfotografia, operacions de virtualització i utopies tecnoculturals** focalitza la seva atenció sobre les implicacions estètiques de la imatge de síntesi, sobre els diferents nivells de virtualitat que es donen en els sistemes multimèdia, així com sobre el desenvolupament i interrelació de vida i estètica en les comunitats virtuals.

Finalment, en el darrer mòdul de continguts, **Creació i producció artística digital contemporània** apareix tractada en detall una introducció històrica a l'emergència de les diferents formes d'art digital –Art electrònic, Net-art, artivisme, ...– i s'hi ressegueixen alguns dels autors i propostes més significatives recents al llarg de la darrera dècada.

Art i estètica digital cerca així oferir la base conceptual i crítica que permeti el coneixement i l'anàlisi crítica de les noves teories i discursos que emergeixen juntament amb les obres artístiques i les produccions pròpies de la cultura digital, així com establir metodologies i pautes efectives per a la seva acurada avaluació estètica.

Continguts

Mòdul didàctic 1

Introducció a l'art i al pensament estètic

Jordi Alberich Pascual

1. Origen i evolució de la reflexió estètica
2. Art i pensament estètic en l'antiguitat clàssica
3. Art i pensament estètic en l'era moderna
4. Art i pensament estètic en l'època contemporània
5. Vers una teoria estètica dels entorns i les produccions de naturalesa digital

Mòdul didàctic 2

Art, estètica i comunicació digital

Jordi Alberich Pascual

1. Estètica i mitjans de comunicació
2. Era de la informació i la creació cultural digital
3. Hipertext i interactivitat en l'acció comunicativa

Mòdul didàctic 3

Postfotografia, operacions de virtualització i utopies tecnoculturals

Jordi Alberich Pascual

1. Postfotografia
2. Operacions de virtualització
3. Vida i estètica en comunitats i mons virtuals

Mòdul didàctic 4

Creació i producció artística digital contemporània

Jordi Alberich Pascual

1. Genealogia de la creació artística digital
2. Creació i producció artística digital contemporània

Mòdul didàctic 5

Cultura de la participació i món de l'art digital

Ruth Pagès Parra

1. Cultura de la participació
2. Mapa de les institucions de *media art*
3. El món de l'art digital en acció

